

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2360

Vragen van de leden **Klaas de Vries** (PvdA) en **Van Gent** (GroenLinks) aan de minister voor Vreemdelingenzaken en Integratie over *het zogenaamde «Pilot Iran»*. (Ingezonden 16 augustus 2005)

1
Wat is de precieze inhoud van het zogenaamde «Pilot Iran», waarnaar wordt verwezen in de uitspraak van de rechtbank 's-Gravenhage, zittinghoudende te Maastricht van 3 augustus jl.?¹

2
Is het waar dat in het kader van deze pilot zonder laissez-passer dan wel geldig paspoort tot uitzetting naar Iran wordt overgegaan? Is het ook waar dat pas bij aankomst in Iran wordt vastgesteld of de Iraanse autoriteiten de terugkeer van de betrokken vreemdeling accepteren?

3
Waarom heeft u de Kamer niet ingelicht over deze werkwijze?

4
Hebt u – gezien het oordeel van de rechtbank dat deze werkwijze geen rechtsgrond voor vreemdelingenbewaring oplevert – de inbewaringstellingen van Iraniërs en uitzettingen naar Iran zonder het bezit van een laissez-passer dan wel geldig paspoort met onmiddellijke ingang doen staken?

5
Welke waarborgen zijn er in deze pilot om de veiligheid te garanderen van terugkerende vreemdelingen?

6
In hoeveel gevallen bent u reeds overgegaan tot uitzetting zonder laissez-passer dan wel geldig paspoort en in hoeveel gevallen is acceptatie geweigerd door de Iraanse autoriteiten? Heeft u deze werkwijze ook ten aanzien van andere landen toegepast?

7
Hoe verhouden zich de uitlatingen namens u ter zitting in bovenvermelde rechtszaak, dat onder escorte bij aankomst in Iran wel zal worden gekeken of al dan niet acceptatie van terugname plaatsvindt door de Iraanse autoriteiten, tot het beleid dat geen gedwongen verwijderingen naar Iran plaatsvinden?¹

¹ Uitspraak d.d. 13 juli 2005, AWB 05/30085 Rechtbank 's-Gravenhage, nevenzittingsplaats Leeuwarden.

Antwoord

Antwoord van minister **Verdonk** (Vreemdelingenzaken en Integratie). (Ontvangen 6 september 2005)

1
In het kader van de pilot Iran worden Iraniërs die in het bezit zijn van (al dan niet verlopen) originele identiteitsdocumenten, op basis van die documenten, uitgezet naar Iran

zonder tussenkomst van de Iraanse ambassade hier te lande. Hiervoor is gekozen omdat de Iraanse ambassade geen laissez-passers verstrekt aan Iraniërs die niet vrijwillig willen terugkeren. Tevens beschouwt de Iraanse ambassade uitzetting als een bevoegdheid van de Nederlandse autoriteiten. De pilot is gestart in februari 2001.

2
In het kader van de pilot Iran worden Iraniërs uitgezet zonder laissez-passer dan wel paspoort, zoals ik in mijn antwoord op vraag 1 reeds heb beschreven. Aan de toegangverlening gaat te allen tijde controle door de Iraanse (grens)controleautoriteiten op de luchthaven vooraf, ongeacht welk document de persoon bezit. Hierin verschilt de situatie in Iran niet met de situatie in andere landen. Deze controle is voor personen die reizen met een identiteitsdocument derhalve niet anders dan voor personen die reizen met bijvoorbeeld een laissez-passer of een paspoort.

3
De pilot Iran betreft slechts de praktische invulling van de wijze van uitzetting van Iraanse vreemdelingen en vormt geen wijziging van het Nederlandse vreemdelingenbeleid. De pilot geeft invulling aan het beleidsuitgangspunt dat niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen worden uitgezet indien zij niet zelfstandig Nederland verlaten. Dit beleidsuitgangspunt is

door uw Kamer goedgekeurd. Aangezien het hier slechts de praktische invulling van dit uitgangspunt betreft, heb ik geen aanleiding gezien uw Kamer hierover te berichten.

4

Ik ben van mening dat in de uitspraak waarnaar u verwijst, niet te lezen valt dat de werkwijze van de pilot Iran in algemene zin geen rechtsgrond voor vreemdelingenbewaring oplevert. De IND heeft, naar het oordeel van de rechtbank, op het moment van de zitting onvoldoende informatie kunnen verschaffen over de pilot. De rechtbank heeft geoordeeld dat zij daarmee over onvoldoende informatie beschikte om te kunnen beoordelen of er voldoende zicht op uitzetting bestond.

Ik ben evenwel van mening dat, wanneer de rechtbank beschikt over alle relevante informatie over de pilot, dit zicht op uitzetting ook voor de rechtbank voldoende duidelijk zal zijn. De IND heeft er inmiddels voor zorggedragen dat in voorkomende gevallen de rechtbank desgevraagd volledig geïnformeerd kan worden over de inhoud van de pilot. Overigens verwijs ik hierbij naar de uitspraak van de rechtbank Leeuwarden van 2 augustus 2005, welke als bijlage is toegevoegd¹, waarin de rechtbank oordeelt dat de werkwijze van de pilot voldoende zicht op uitzetting met zich mee brengt.

Gelet op bovenstaande zie ik geen reden om de beschreven werkwijze te staken.

5

De pilot Iran ziet logischerwijs slechts op verwijderbare vreemdelingen. In het geval van afgewezen asielzoekers is reeds bij de behandeling van het asielverzoek geoordeeld dat terugkeer naar Iran verantwoord is. De asielprocedure bevat hiertoe voldoende waarborgen. Er bestaat voorts geen enkele aanleiding om te veronderstellen dat de aard van de documenten waarop vreemdelingen terugkeren van invloed is op hun veiligheidssituatie na terugkeer.

6

Sinds de pilot Iran in werking is getreden in februari 2001 zijn 50 Iraniërs onder de pilot uitgezet waarvan er 48 zijn geaccepteerd door de Iraanse autoriteiten. In twee gevallen is de vreemdeling niet geaccepteerd en is de vreemdeling

terugvervoerd naar Nederland.

Zoals voor alle landen het geval is, beslissen de (grens)controleautoriteiten van het desbetreffende land over de toegangsverlening van personen tot hun grondgebied.

De werkwijze van de pilot Iran wordt niet gebruikt voor andere landen.

7

Ik voer geen beleid inhoudende dat er geen gedwongen verwijderingen naar Iran plaatsvinden.

De omstandigheid dat de Iraanse ambassade hier te lande geen laissez-passers verstrekt aan Iraniërs die niet vrijwillig willen terugkeren, betekent slechts dat in een aantal gevallen gedwongen verwijdering praktisch lastig te realiseren is. Aangezien gedwongen verwijderingen naar Iran passen binnen het beleid, ben ik van mening dat in de door u aangehaalde zaak ter zitting geen uitlatingen zijn gedaan die niet binnen dat beleid passen.

¹ Ter inzage gelegd bij het Centraal Informatiepunt Tweede Kamer.